

Sociale Verzekeringsbank

Raad van Bestuur
Van Heuven Goedhartlaan 1
Postbus 1100
1180 BH Amstelveen
Telefoon (020) 656 56 56
Internet: www.svb.nl

Aan het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Mevrouw Ir. C.E.G. van Gennip
Mevrouw Drs. C.J. Schouten
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Datum 18 mei 2022 ons kenmerk [REDACTED]

Onderwerp: Verzamelwet SZW 2023

Geachte Ministers,

In uw brief van 15 februari 2022, kenmerk 2022-[REDACTED], verzoekt u mij het conceptwetsvoorstel Verzamelwet SZW 2023 te beoordelen op uitvoerbaarheid. Met deze brief voldoe ik aan uw verzoek.

Algemeen

De SVB wil u bedanken voor het overnemen van de door de SVB aangedragen voorstellen in de Verzamelwet SZW 2023.

De voorgestelde wijzigingen in de Verzamelwet SZW 2023 betreffen vooral technische wijzigingen, die een beperkt effect hebben op burgers en de uitvoering van de SVB.

Artikel II 'De Algemene Nabestaandenwet' van de Verzamelwet SZW 2023 heeft de SVB niet meegenomen in de beoordeling, aangezien deze op een later moment verwijderd is uit de Verzamelwet SZW 2023.

Voor de juridische beoordeling van de wijzigingen verwijs ik u graag naar de bijlage.

Effecten voor burgers, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid per datum inwerkingtreden

Een aantal artikelen van de Verzamelwet SZW 2023 hebben mogelijk gevolgen voor burgers en de SVB-processen. Ze zijn hieronder beschreven.

De voorgestelde wijzigingen in artikel I (AKW), III(AOW), V (Pw) en VII (REM) betreffen taalkundige verbeteringen en technische wijzigingen zonder directe gevolgen voor burgers en/of voor de uitvoering van de SVB.

Artikel XIV: toepassen heffingskorting op zowel loonbelasting als premieheffing

Door de wijziging wordt de bestaande praktijk wettelijk vastgelegd, waardoor de wijziging geen gevolgen heeft voor de burger en voor de uitvoering van de SVB. De wijziging betreft burgers die naast premieplichtig ook belastingplichtig zijn voor de inkomstenbelasting. Door de wijziging wordt wettelijk vastgelegd dat, indien de berekende heffingskorting voor de inkomstenbelasting niet volledig verrekend kan worden met de verschuldigde inkomstenbelasting, het bedrag van de verschuldigde premie voor de volksverzekeringen ook met dat niet verrekende deel wordt verminderd.

Artikel XXI: arbeidsongeschiktheid start na Pensioengerechtigde Leeftijd

De voorgestelde wetswijziging met betrekking tot werken na AOW-leeftijd heeft geen gevolgen voor burgers en voor AOW/OBR/ AKW/Anw/AIO, REM en PGB.

Met de 'Wet werken na de AOW-gerechtigde leeftijd' is per 1 januari 2016 geregeld dat voor AOW-gerechtigde werknemers het opzegverbod bij ziekte, de loondoorbetalingplicht bij ziekte en de duur van het recht op ziekingeld (voor de Ziektewet) korter duren dan voor werknemers die de AOW-gerechtigde leeftijd nog niet hebben bereikt. Aanvankelijk is deze periode bepaald op 6 weken. Echter, bij amendement is toch besloten deze periode tijdelijk op 13 weken te stellen (het overgangsrecht). Bij koninklijk besluit kan deze periode van 13 weken weer wijzigen naar 6 weken.

De nu voorgestelde wijziging houdt in dat voorlopig de termijn van 13 weken blijft gelden en dat de termijn *niet* vóór 1 juli 2023 naar 6 weken zal gaan. Dit impliceert dat per juli 2023 de termijn zal wijzigen. Het wijzigen van de termijn naar 6 weken heeft impact op de uitvoering van het PGB door de SVB. Mocht deze wijziging na 1 juli 2023 voorgesteld worden, dan ontvangt de SVB graag tijdig een verzoek voor een uitvoeringstoets.

Artikel XXII: verruiming beslagvrije voet

De wijziging zorgt ervoor dat nu ook mensen met een lager inkomen een verzoek kunnen indienen om tijdelijk de beslagvrije voet te verhogen.

De wetswijzigingen met betrekking tot lagere inkomens in combinatie met hoge huren en het flexibeler maken van de termijn kunnen worden uitgevoerd. De wetswijzigingen met betrekking tot het optellen van de fictieve huurtoeslag bij de beslagvrije voet van de woningbezitter of van de huurder zonder huurtoeslag, kunnen worden uitgevoerd, mits aangegeven wordt hoe de SVB de nieuwe, verhoogde beslagvrije voet-bedragen kan berekenen.

Effecten op de benodigde capaciteit en de uitvoeringskosten

De financiële effecten betreffen eenmalige uitvoeringskosten en zijn beperkt. Deze kosten komen met name voort uit het aanpassingen van interne instructies en het aanpassen van de correspondentie. De SVB kan daarom de kosten binnen haar reguliere begroting financieren.

Bijlage: 1

Bijlage 1 – Juridische input U-toets Verzamelwet SZW 2023

Memo

Aan:
 Van:
 Datum: 11 april 2022
 Betreft: Juridische input U-toets Verzamelwet SZW 2023

Inleiding

De SVB ontving het verzoek om een uitvoeringstoets uit te brengen voor de Verzamelwet SZW 2023. Hieronder de opmerkingen die de afdeling Recht & Beleid wenst te maken ten behoeve van die uitvoeringstoets op het SV domein.

Opmerkingen bij Verzamelwet SZW 2023

1. Remigratiewet: artikel VII

Dit artikel wijzigt de artikelen 4 en 11 van de Remigratiewet en maakt duidelijk in welke situaties alsnog recht kan bestaan op remigratievoorzieningen, als bij vertrek naar het bestemmingsland sprake is van een WAO uitkering die na vertrek is verlaagd of ingetrokken. Het gaat samengevat om de situatie dat er geen sprake meer is van arbeidsongeschiktheid.

Dit is een juridische verduidelijking die geen verandering tot gevolg heeft voor de uitvoering.

De SVB merkt op dat in dezelfde artikelen 4 en 11 Remigratiewet ook een verwijzing staat naar de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (Wet WIA). Hier ontbreekt een vermelding over de gronden waarop een uitkering op grond van de Wet WIA moet zijn geëindigd. De SVB geeft in overweging om te kiezen voor een nadere invulling overeenkomstig de verwijzing naar de WAO. Dit zou kunnen door de verwijzing naar de Wet WIA aan te passen door specifiek te verwijzen naar artikel 49, eerste lid, sub a en artikel 56, eerste lid, sub a, van de Wet WIA, zodat duidelijk is dat het ook bij een uitkering op grond van de Wet WIA gaat om een situatie waarin geen sprake meer is van arbeidsongeschiktheid. En dat het dus niet gaat om de situatie waarin sprake is van een uitsluitingsgrond (artikel 49, eerste lid, sub b en artikel 56 eerste lid, sub b van de Wet WIA).

2. Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering: artikel XXII

Dit artikel wijzigt het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv) en heeft tot gevolg dat een ieder die hoge woonlasten heeft kan verzoeken om tijdelijke ophoging van de beslagvrij voet (bv). Voorheen gold dit alleen voor debiteuren met hogere inkomens. Verder wordt de tijdelijke ophoging niet meer op wetsniveau vastgelegd, maar bij ministeriële regeling. Daarnaast kunnen nu niet alleen woningbezitters maar ook huurders een verzoek indienen voor verhoging van de bv.

Aandachtspunten bij Artikel XXII van het wetsvoorstel.

Woonlasten

De SVB stelt vast dat de met artikel XXII voorgestelde wijzigingen van artikel 475da van het Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering benadeling beogen om ongerechtvaardigde benadeling te voorkomen van bepaalde groepen schuldenaren die woningbezitters zijn of om uiteenlopende redenen geen recht hebben op huurtoeslag. Als uitgangspunt wordt gehanteerd het begrip “woonkosten”. De SVB geeft in overweging om het begrip woonkosten zorgvuldig te definiëren teneinde benadeling van de schuldeiser door oneigenlijk gebruik van de verhoging van de beslagvrije voet met woonkosten te voorkomen. De SVB licht dat toe als volgt.

De aard van de woonkosten

Er zijn diverse woonvormen waarbij de woonkosten mede bestaan uit extra bedragen voor diverse vormen van verstrekkingen en - soms ver gaande- serviceverlening, zoals stookkosten, gebruik gym, parkeerplek, schoonmaak en boodschappendienst. Om die reden werd bij de -gemaximeerde - verhoging van de tot 2021 geldende beslagvrije voet met woonkosten uitgegaan van de kale rekenhuur en met maximaal 4 x € 12 servicekosten overeenkomstig artikel 5, lid 3 van de Wet op de huurtoeslag. Voor woningbezitters werden de woonkosten van een eventuele tweede woning uitgesloten alsmede de woonlasten die ook voor de huurtoeslag buiten beschouwing blijven. Te denken valt aan een bijdrage aan een vereniging van eigenaars voor zo ver die geen betrekking hebben op voorzieningen voor onderhoud aan, en opstalverzekeringen van de onroerende zaak dan wel ingezetenenheffingen die ook op huurders rusten. Zie daarvoor bijvoorbeeld de Recofa-richtlijn. Waar bij een huurder aflossingen van een persoonlijke lening of doorlopend krediet ook niet de beslagvrije voet beïnvloeden, gold niet anders voor het aflossingsdeel van de maandelijkse hypotheclaire last waarmee in feite kapitaal wordt gespaard en opgebouwd. Het is immers ongewenst te achten dat een schuldenaar spaart ten koste van de aan diens schuldeiser toekomende aflossingscapaciteit. Dat kan leiden tot ongewenst calculerend gedrag door met een omzetting van bijvoorbeeld een annuïteitenhypotheek naar een aflossingsvrije hypotheek de schuldeiser te benadelcn. In dat licht zouden de in artikel 475da RV bedoelde woonkosten niet moeten kunnen worden beïnvloed door tussentijdse, althans andere dan de reeds eerder overeengekomen aanpassing van de rente of van de hypotheclaire lening.

De feitelijk verantwoordelijke voor de woonkosten

De praktijk tot 2021 leerde, dat de schuldenaar die geen alleenstaande, is de woonlasten steeds presenteert als de voor zijn (eigen) rekening komende woonkosten zoals bedoeld in artikel 475d, lid 3 onder b van RV-oud. Dat heeft vaak geleid tot verwarring indien de schuldenaar niet de (enige) huurder of eigenaar is of de woonlast ziet gecompenseerd door inkomsten uit onderhuur. In theorie kunnen in en woning verschillende schuldenaren ieder afzonderlijk naar hun eigen schuldeiser de zelfde woonkosten als hun persoonlijke lasten presenteren. Dat is niet gewijzigd sinds de inwerkingtreding van artikel 475da RV en de nu voorliggende aanpassing daarvan.

Om die reden was het tot 2021 usance om voor de vaststelling van de beslagvrije voet slechts als voor rekening van de schuldenaar komende woonlasten aan te merken voor zo ver de totale woonkosten, gedeeld door het aantal inwonende meerderjarigen met een volwaardig eigen inkomen op minimaal het kostendelersniveau op grond van de Participatiewet, meer bedraagt dan de som van de normhuur en de eventuele huurtoeslag. Met andere woorden: de woonkosten worden geacht te zijn gedeeld ongeacht op wiens naam de hypotheclaire lening of het huurcontract is afgesloten. De SVB geeft in overweging om hiervoor een toereikende wettelijke grondslag aan het wetsvoorstel toe te voegen. Dat is met name van belang waar het inwonen van andere meerderjarigen het recht op huurtoeslag blokkeren die tot 2020 anders de verhoging van de beslagvrije voet zou hebben gematigd.

2. Manipulatie aflossingscapaciteit door afzien van heffingskorting door het jaar heen

De SVB neemt waar dat calculerende schuldenaren bewust hun netto inkomen verminderen door af te zien van het te gelde maken van heffingskorting bij hun inkomstenbron. In plaats daarvan kiezen zij voor een jaarlijkse teruggave door de Belastingdienst. Een ANW- of AOW-gerechtigde schuldenaar kan op die wijze zijn netto inkomen dat vergeleken moet worden met de beslagvrije voet kunstmatig wel tot bijna € 300,- per maand onttrekken aan schuldaflossing. Zijn toucheren dan in plaats daarvan jaarlijks een fiscale teruggave tot € 3.600,- hetgeen eigenlijk zou moten gelden als een reeds uit andere bron ontvangen deel van hun beslagvrije voet. Anders dan bij periodieke fiscale teruggaven (op grond van voorlopige aanslagen als bedoeld in 475c, lid 1 onder h, RV) staat artikel 475db RV echter geen aftrek toe van een zelfde, maar jaarlijkse teruggave. De SVB pleit voor een oplossing voor het ongewenste gevolg dat daardoor schuldeisers forse maandelijkse aflossingsbedragen wordt onthouden.

3. Voorstel voor herstel kennelijk wetsweeffout Wet vereenvoudiging beslagvrije voet

Nota van Wijziging

Het voorstel van de wet tot wijziging van enkele wetten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (Verzamelwet SZW 2023) wordt als volgt gewijzigd:

1.

Artikel XXII komt te luiden:

ARTIKEL XXII WETBOEK VAN BURGERLIJKE RECHTSVORDERING

A

Artikel 475da van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering wordt als volgt gewijzigd:

1. In het vijfde lid wordt "Indien de beslagvrije voet gelijk is aan het voor de desbetreffende leefsituatie in het eerste lid opgenomen bedrag en de geëxecuteerde woonkosten heeft" vervangen door "Indien de geëxecuteerde woonkosten heeft" en wordt "doch ten hoogste zes maanden" vervangen door "doch ten hoogste gedurende een bij ministeriële regeling van Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid te bepalen termijn".
2. In het zesde lid vervalt "nogmaals".
3. Het zevende lid, eerste volzin, wordt als volgt gewijzigd: a. Na "woning" wordt ingevoegd "of huurder van een door hemzelf bewoonde woning die niet voldoet aan artikel 11 van de Wet op de huurtoeslag"; b. "het voor hem geldende norminkomen, bedoeld in artikel 14, eerste lid, van de Wet op de huurtoeslag" wordt vervangen door "€ 30.273, indien de geëxecuteerde alleenstaand is, of € 39.531, indien de geëxecuteerde een meerpersoonshuishouden heeft".
4. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

9. De bedragen, genoemd in het zevende lid, worden jaarlijks met ingang van 1 januari gewijzigd door $(F \times C2 + G \times C)$ en $(H \times C2 + I \times C)$ gelijk te stellen aan de maximale normhuur. Daarbij staan C, F, G, H en I voor de normen, bedoeld in het tweede lid, en wordt de maximale normhuur berekend door het bedrag van de kwaliteitskortingsgrens, genoemd in artikel 20, eerste lid, van de Wet op de huurtoeslag, te vermeerderen met het in artikel 21, eerste lid, onderdeel b, van die wet bedoelde percentage van het verschil tussen het bedrag van de kwaliteitskortingsgrens en de aftoppingsgrens, genoemd in artikel 20, tweede lid, onderdeel a, van die wet, vermeerderd met het in artikel 21, eerste lid, onderdeel c, van die wet bedoelde percentage van het verschil tussen het bedrag van de aftoppingsgrens en het bedrag van de rekenhuur, genoemd in artikel 13, eerste lid, onderdeel a, van die wet. De gewijzigde bedragen worden door of namens Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid medegedeeld in de Staatscourant

B

Aan artikel 475e van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering wordt een lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

- 3 De op grond van het tweede lid vastgestelde beslagvrije voet wordt verminderd overeenkomstig het eerste lid van artikel 475db.

Toelichting

In artikel 475, lid 1, RV zijn de periodieke betaling opgesomd waaraan een beslagvrije voet is verbonden. De beslagvrije voet waarmee rekening moet worden gehouden bij beslag, verhaal of verrekening ten laste van een dergelijke periodieke betaling, wordt op grond van lid 1, onder a en b van artikel 475db RV verminderd met eventuele onbeslagen andere periodieke betalingen die de schuldenaar of diens partner ontvangt met uitzondering van de op de AWIR gebaseerde toeslagen, bedoeld in 475, lid 1, onder j RV. Met dergelijke andere inkomsten beschikt de schuldenaar immers al over een deel van zijn beslagvrije voet. Tot de inwerkingtreding per 1 januari 2021 van de *Wet Vereenvoudiging beslagvrije voet* (Stb. 2017, 110) gold deze vermindering vanzelfsprekend ook voor intramuraal verzorgde schuldenaren (artikel 475d, tweede, vierde en vijfde en RV-oud). Sinds 1 januari 2021 zijn de regels voor de berekening van hun beslagvrije voet niet mee verhuisd naar artikel 475da maar verplaatst naar artikel 475e, RV. Daarmee is de beslagvrije voet van de intramuraal verzorgde schuldenaren kennelijk onbedoeld buiten het bereik geplaatst van lid 1, onder a en b van artikel 475db RV die slechts ziet op een vermindering van een op basis van artikel 475da vastgestelde beslagvrije voeten. Deze onbedoelde omissie is ongewenst en wordt met deze aanpassing gecorrigeerd.

Sociale Verzekeringsbank

Raad van Bestuur

Redactionele opmerkingen Verzamelwet SZW 2023

De SVB merkt op dat in het wetsvoorstel enkele- en dubbele aanhalingstekens door elkaar wordt gebruikt.

